

Lekce 4

DĚJINY VÍRY A BOHOSLUŽBY

Nyní, kdy pro Boží lid skončila doba otroctví, potřebovali být Izraelci vyučováni, vychovávaní a cvičeni v kázni. Takový proces však vyžadoval čas. Boží „škola“ se pro jeho lid stala poušť; doba, kterou tam měli strávit, měla být dobou bohatou na náboženské zkušenosti a vzdělávání. Měli obdržet zákony, naučit se jim a rovněž je uvést do praxe. Jejich srdce měla přilnout k jejich vůdci i k sobě navzájem. Izraelci museli být přiměni k tomu, aby se zamýšleli nad svým posláním a snažili se je pochopit. Život na poušti měl také v neposlední řadě učinit z nich lid dostatečně tvrdý, houževnatý a zdatný, aby se pro Kenaance stali mečem Božím.

Jak budeš studovat tuto lekci, budeš sledovat Izraelce při jejich putování do zaslíbené země. Budeš je vidět, jak postupují kupředu; budeš je rovněž vidět, jak jsou pozdržováni. Dovíš se o mnoha prostředcích, které Bůh použil, aby mezi ně vnesl jednotu a řád. Objevíš i četné duchovní pravdy znázorňované konkrétními předměty či nařízeními, jež dostali od Hospodina.

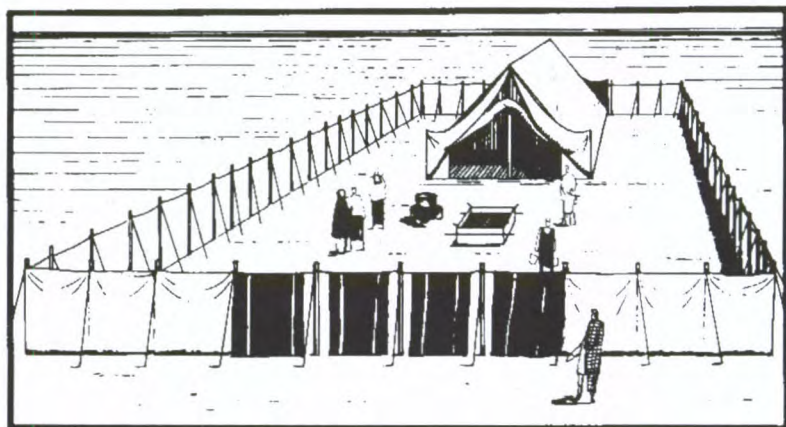
Materiál uvedený v této lekci nesmírně obohatí tvé chápání obsahu víry a bohoslužby. Uvidíš rovněž, jak různé zkušenosti, kterými lid Boží v té době prošel, jej připravily na vstup do zaslíbené země a na její obsazení.

osnova lekce

Boží lid je připravován

Boží lid pochybuje, a proto bloudí v poušti

Boží lid přijímá konečné pokyny

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- popsat nejdůležitější události, ke kterým došlo během putování lidu Božího od Rudého moře až k Moábským pustinám.
- vysvětlit, kterými pěti způsoby Hospodin rozčlenil a uspořádal svůj lid, aby mu mohl sloužit, a zároveň i uvést jejich duchovní aplikace.
- pokročit ve svém chápání bohoslužby – díky studiu vzoru bohoslužby, který Izrael obdržel od Hospodina.

studijní činnost

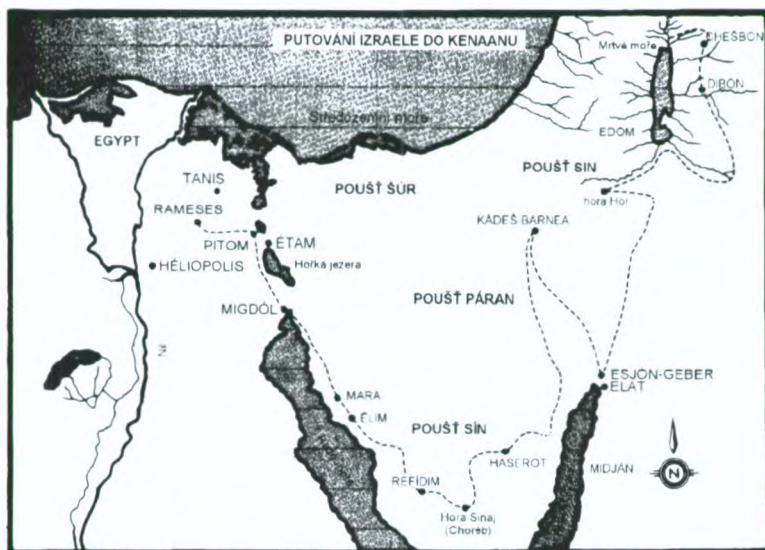
1. Podle pokynů si přečti uvedené biblické oddíly. Toto je nutné dodržet u každé lekce, aby ses tak mohl seznámit s obsahem všech starozákonních knih. (Lekce 4 – 10 sice přinášejí všechna hlavní témata biblického textu, ale je mnoho dalších věcí, které zde nenalezneš.)
2. Prostuduj si celou lekci. Projdi si znovu celou první část (lekce 1 až 4), vyplň Studijní zprávu za první část a otázkový list odešli svému instruktorovi ICI

rozvinutí lekce

BOŽÍ LID JE PŘIPRAVOVÁN

Úkol 1. Vyber tvrzení, která popisují místa a události spojené s putováním Izraelců od Rudého moře k Sínaji.

Pro Izraelce byl jejich *exodus* neboli vyjití jednou z největších událostí v jejich dosavadní zkušenosti. Starozákonní pisatelé se k této události znovu a znovu vracejí. Na připojené mapě je přerušovanou čarou vyznačena cesta, kterou se lid Boží ubíral. Když budeš číst o jejich putování, vyhledej na této mapě všechna místa, která se tam uvádějí. (Přečti si Ex 15 – 19.)

To, že se Izraelci po svém vyjití z Egypta rozhodli vydat do Kenaanu cestou přes Sinajský poloostrov, bylo Boží řízení. (Sinajský poloostrov je poloostrov mezi Suezským a Akabským zálivem Rudého moře.)

Po porážce egyptského vojska Boží velikou mocí nastal pro Izraelce čas vítězných chval (Ex 15). Později následovalo třídenní putování až

na poušť Šúr. V Maře došlo k dalšímu zázraku: hořké vody byly zázračně proměněny v sladké (Ex 15,25). Pak se Izraelci vydali na jih a utábořili se v Élimu.

Na poušti Sínu jim Bůh zázračně seslal pokrm z nebe – manu. Slovo *mana* znamenalo v řeči lidu *Co je to?* Byl to záhadný, chutný a velmi výživný pokrm, jenž se měl stát každodenním chlebem lidu Božího, dokud nevejdou do země zaslíbené. Když se Izraelci začali domáhat masa, na něž byli v Egyptě zvyklí, Hospodin jim seslal hojnost křepelek.

V Refidimu došlo ke třem významným událostem: 1) Na Boží příkaz Mojžíš pomocí své hole vyvedl žíznícímu lidu vodu ze skály. 2) Zatímco se Mojžíš modlil, Izraelci pod Jozuovým vedením porazili Amáleka. 3) Mojžíš uposlechl rady svého tchána Jitra a ustanovil starší, aby mu pomáhali ve vykonávání jeho náročných povinností.

Za necelé tři měsíce nato dorazili Izraelci k hoře Sínaji (rovněž nazývané Choréb). Zde měli zůstat po dobu téměř celého roku. Měli se zde dozvědět o svém konečném údělu i záměrech, které měl s nimi Hospodin.

1. Zakroužkuj písmeno před každým PRAVDIVÝM tvrzením.
a Izraelcům to zabralo asi dvanáct týdnů, než došli k hoře Sínaji.
b V Élimu byly hořké vody proměněny v sladké.
c Poušť Šúr leží jižně od Sinajského poloostrova.
d Hora Sínaj se nalézá západně od Akabského zálivu.

Boží Zákon a jeho poslání

Úkol 2. *Vyber tvrzení, která vyjadřují význam a poslání Zákona pro Izraele i pro všechny věřící.*

Rok života v táboře pod horou Sínajem postačil tomuto lidu smlouvy, aby se z něj stal národ. Nejdříve obdrželi Desatero (tj. Desatero Božích přikázání). Pak jim byly dány zákony a pravidla pro svatý život. Později byl postaven příbytek pro Hospodina, aby mohl přebývat uprostřed svého lidu. Tento příbytek se nazýval *svatyně* nebo také *stan setkávání*. Navíc byl vytvořen řád kněžský a obětní, řád pro

svátky a jednotlivá údobí během roku. Jinými slovy Izrael byl připravován na to, aby mohl svému Bohu efektivně sloužit.

Po celá staletí Izraelci věděli, že jejich otcové – Abraham, Izák a Jákob – se těšili smlouvě s Bohem a jejím dobrodiním. Nyní tentýž Bůh zjevoval sám sebe jim. Jeho moc už déle nebyla něčím, co zakusili pouze jiní – stala se jejich vlastním prožitkem. Sami byli svědky zázraků, které Bůh vykonal právě pro ně!

U Sínaje se Izrael po tři dny připravoval na uzavření Boží smlouvy. Hospodin oznámil Mojžíšovi Desatero spolu s dalšími zákony i nařízením pro výroční slavnosti. Bůh k lidu promluvil zprostřed oblatu a ohně, hřmění a blýskání. Áron, jeho dva synové a sedmdesát starších přinášeli za sebe i za lid oběti zápalné. Když Mojžíš přečetl knihu smlouvy, celý lid prohlásil, že chce zachovávat vše, co je v ní zapsáno. Nato byla smlouva stvrzena krví obětovaných zvířat. Podmínkou platnosti smlouvy byla poslušnost. **Příslušníci vyvoleného národa se svou neposlušností mohli vzdát práv a dobrodiní, které jim tato smlouva zaručovala.**

Zákony, které tehdy Bůh dal, lze rozdělit do tří oblastí:

Mravní zákony	– pravidla určující, co je dobré, a co zlé.
Občanské zákony	– pravidla pro celý národ
Bohoslužebné zákony	– pravidla bohoslužebné praxe

Mravní zákon by dán natrvalo. Avšak mnohé občanské a bohoslužebné řády byly dány pouze na omezenou dobu. Například některá ustanovení pro porážení obětních zvířat byla změněna poté, co Izrael vešel do Kenaanu (srov. Lv 17 s Dt 12,20 – 24).

2. Přečti si Ex 24,1 – 8. Proč byla podle tebe Boží smlouva stvrzena krví obětovaných zvířat?

.....

Mravní zákon; přečti si Ex 20,1 – 26

Mravní zákon je tvořen Desaterem. Těchto deset přikázání Bůh nejdříve oznámil ústně a později byla zapsána. Jsou nesmírně důležitá. Zde je zkrácená verze znění z Ex 20,3 – 17:

1. Nebudeš mít jiného boha mimo mne.
2. Nezobrazíš si Boha.
3. Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha.
4. Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý.
5. Cti svého otce i matku.
6. Nezabiješ.
7. Nesesmilníš.
8. Nepokradeš.
9. Nevydáš proti svému bližnímu křivé svědectví.
10. Nebudeš dychtit po ničem, co patří tvému bližnímu.

První dvě přikázání zřetelně dokládají vyhraněný charakter Desatera. Přísně zakazují jakékoli klanění modlám či jiným bohům. Egypt, z něhož Izraelci vyšli, uctíval mnohá božstva. I Kanaan, do něhož měli vejít, byl plný modloslužby. Lid Boží však musel být zcela odlišný! Měli uctívat pouze jediného pravého Boha.

Zanedlouho po vydání Zákona však Izraelci zhřešili. Zatímco Mojžíš pobýval na hoře, udělali si modlu – zlatého býčka – a klaněli se mu. V Egyptě se Izraelci z největší pravděpodobností účastnili uctívání boha Apise, jehož zobrazením byla socha býka. Nyní u hory Sínaje si Izraelci sami udělali takovou zpodobeninu. Potvrdilo se tím, že se Izrael ve skutečnosti zcela neodvrátil od uctívání jiných božstev, jak to požadovalo Desatero. **Jejich jednání dokazovalo nutnost naprostého oddělení od pohanských praktik ve shodě s požadavky Zákona.**

3. Přečti si Desatero Božích přikázání. Do prostoru vyhrazeného před jednotlivými druhy vztahů (levý sloupec) vepiš příslušná číselná označení skupin přikázání (pravý sloupec).

.... a Vztahy v rodině	1) Přikázání 1 – 4
.... b Vztahy k ostatním lidem	2) Přikázání 5
.... c Vztah k Bohu	3) Přikázání 6, 7, 9
.... d Vztah k cizímu vlastnictví	4) Přikázání 8, 10

Mravní zákon ukazuje člověku, jak musí žít, aby ho Bůh přijal. Avšak žádný člověk jej nedokáže zachovat! Takže tento zákon vlastně poukazuje na lidskou hříšnost. Poslání mravního zákona jako celku je stejné dnes, jako bylo tehdy pro Izraele. Nový zákon učí, že posláním Zákona je zjevat : 1) Boží svatost, 2) hříšnost člověka, 3) lidskou potřebu Boží spravedlnosti (Ř 3,19 – 31).

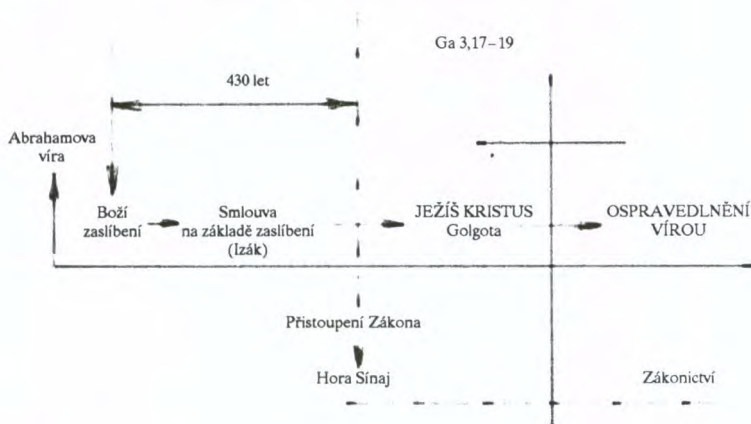
Ve starozákonních dobách Bůh požadoval, aby mu lidé přinášeli oběti. Tyto oběti měly alespoň dočasně přikrýt hříchy lidí a jejich selhání při dodržování Zákona. Zákon sám totiž neměl žádné ustanovení týkající se takového naprostého selhání. Od vydání Zákona byl za celou tu dobu pouze jediný člověk, který ho naplnil, a tím člověkem byl Ježíš Kristus, Syn Boží. Kristus nejenom naplnil celý Zákon, ale i vytrpěl trest za jeho porušování. Tím trestem byla smrt. Ježíš zemřel, abychom my mohli žít. Přinesl sebe sama jako dokonalou oběť. On byl tím pravým obětním beránkem (Žd 9,13 – 15; 10,1 – 22; 1Pt 1,18 – 20).

Abraham je starozákonním příkladem Božího jednání při smířování člověka se sebou samým. Bůh přijal Abrahama třináct let před přijetím obřízky (Gn 15,6) a čtyři sta třicet let před vydáním Zákona – Zákona, díky němuž se hřích měl ukázat jako hřích (Ga 3,15 – 18; Ř 7,13). Bylo tedy naprosto vyloučeno, aby byl Abraham přijat na základě dodržování Zákona. Je důležité, abychom to pochopili! Vyhneme se tak nesprávnému závěru, že věřící, aby byli Bohem přijati, musí dodržovat starozákonné zákony a ustanovení.

V Ř 3,21 Pavel píše: „Nyní však je zjevena Boží spravedlnost bez zákona, dosvědčována zákonem i proroky.“ Pak Pavel pokračuje a vysvětluje, že nyní Bůh přijímá člověka na základě Kristovy oběti a osobní víry v něj (Ř 3,22 – 26). Můžeme tedy vidět, jak nápadně se liší hora Sínaj s celou svojí hrůzou, hřměním a blýskáním (Ex 19) od

„hory“ (vlastně pahorku) Golgoty, kde skrze krev Ježíše Krista bylo připraveno místo pro setkání Boha s hříšným člověkem. Je to vidět i na následujícím grafickém znázornění:

ZÁKON BOŽÍHO ZASLÍBENÍ

Viděli jsme tedy, že je v Božím věčném plánu prohlásit nás za spravedlivé vírou a důvěrou v něj samotného. Toto je a *vždy* byla základní smlouva Božího království. Nikdy nezískáme spravedlnost cestou Zákona. Zákon má však stále ještě svůj účel. Ukazuje nám na nutnost Spasitele. Je rovněž Božím standardem pro život. Ježíš prohlásil, že vlastní obsah Zákona je vyjádřen ve dvou přikázáních: „Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí. Miluj svého bližního jako sám sebe“ (Mt 22,34 – 40).

4. Ve svém sešitě uveď vedle zmíněných přikázání jeden či dva způsoby, jak můžeš tato přikázání aplikovat ve svém životě.

Občanský zákon; přečti si Ex 21,1 – 23,9; Lv 18

Bůh dal svému lidu zákony týkající se všech oblastí života; říkáme jim občanské zákony. Boží lid neměl jednat podle špatných zvyklostí

Egyptanů a Kenaanců. Z důvodu pohlavní nevázanosti a praxe obětování dětí, jevů zcela běžných u okolních národů, musel mít Izrael své vlastní zákony týkající se početí, mateřství a narození dítěte. Zákon zapovídal i určité příbuzenské sňatky, zvláště sourozenecké, které tehdy byly velmi rozšířené v Egyptě. Čím více toho víme o egyptské a kenaanské kultuře, tím pochopitelnější jsou pro nás omezení a nařízení Zákona.

Bohoslužebný řád

Bohoslužebný (kultický) řád zahrnoval zákony týkající se svatyně, kněžstva, výročních slavností, obětí a organizace tábora. Je vylíčen v oddíle, který následuje.

5. Zakroužkuj písmeno před tvrzením, které nejlépe vystihuje poslání Zákona.

- a) Zákon přináší Boží pravidla, podle kterých máme jednat, abychom se touto poslušností stali spravedlivými.
- b) Zákon nám pomáhá uvědomit si náš hříšný stav a ukazuje nám na naši potřebu Boží spravedlnosti.

Boží řád a jeho účel

Každá země má stanoven určitý den, kdy se v ní slaví její vznik nebo počátek nezávislosti. I Izrael od doby pobytu u hory Sínaje oslavoval vznik svého národa – onoho zvláštního lidu, který tu byl pro Boha a pro jeho záměry. Avšak nelze stavět pouze na sentimentálních náladách! Bůh vnesl mezi svůj lid řád, tak aby mohli *chodit* ve svém zasvěcení. Tento bohoslužebný řád si vyžádal pět základních forem. Nyní se tedy na ně zaměříme. Pro věřícího je každá z nich obrazně řečeno zlatý důl s bohatou žílou. Každá jednotlivě i všechny společně poukazují na pravou podstatu království Božího. Všechny jsou předobrazem Ježíše Krista, Hospodina *Mesiáše*. Tyto formy souvisejí s pěti základními oblastmi duchovního života Izraelců. Zároveň ilustrují pravdy, které podobným způsobem docházejí uplatnění v životě dnešních věřících. Jedná se o následujících pět forem:

Forma řádu	Ilustruje
stan setkávání a jeho vybavení	Bůh přebývá mezi lidmi a připravuje jim cestu, aby k němu mohli přijít
kněžství	způsoby, jimiž lidé slouží Bohu
oběti	prostředky používané v bohoslužebné praxi
výroční slavnosti	řád v lidském životě a zkušenost (zakoušení) Boha
sečtení a seřazení jednotlivých pokolení	duchovní boj

Kdybys měl napsat pojednání byt' jen o jediné z těchto aplikací, brzy by z toho byla celá kniha. Tento kurs ti může poskytnout pouze základní body ohledně pravd zde obsažených. Možná že tě Duch svatý povede k tomu, aby ses pak těmito pravdami sám zabýval podrobněji!

6. Formou řádu, která souvisí s duchovním bojem,

- a) byl stan setkávání (svatyně).
- b) bylo sečtení a seřazení jednotlivých pokolení.
- c) bylo kněžství.

Stan setkávání; Přečti si Ex 25 – 27; 30 – 40

Úkol 3. Přiřad' jednotlivé předměty patřící k vybavení svatyně k příslušnému popisu jejich duchovního významu.

Svatyně, někdy také nazývána stan setkávání, stánek svědectví, stánek úmluvy či příbytek, zaujímá významné místo v četných kapitolách po celé Bibli. Například se ní zmiňuje více než třetina veršů obsažených v listu Židům.

Zhotovení svatyně mělo umožnit Hospodinu bydlet uprostřed jeho lidu, mít s nimi obecnství (Ex 25,8).

Jako dva vedoucí řemeslníky Bůh povolal Besaleela a Oholiaba, kterým rovněž dal mimořádné schopnosti, aby mohli za Mojžíšova vedení uskutečnit toto náročné dílo.

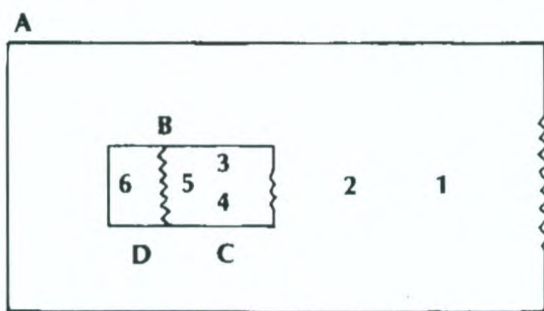
Lid byl vyzván k dobrovolným darům na bohoslužebné předměty. Lidé přinášeli zlato i stříbro. Poráželi akáciové stromy a přinášeli je na určené místo. Tyto podivuhodné stromy přežily i na poušti, a to díky široce rozvětvenému systému kořenů, kterým se většinou podařilo prodrat až do podzemních vod. Akáciové dřevo bylo prakticky nezničitelné! Ženy přinášely své nejlepší látky a tkaniny. Podle Gn 15,14 a Ex 12,35–36 si Izraelci při svém vyjití vzali s sebou bohatství Egypta. To byl také hlavní zdroj všech těch vzácných materiálů, jež používali ke stavbě svatyně. Takto vznikla přenosná, nevšední a neobyčejně krásná stavba. Stovky let sloužila jako místo, kde se Boží lid shromažďoval a klaněl Hospodinu.

7. Proč byla podle tebe tato svatyně zhotovena tak, aby se dala přenášet?

.....

Při studiu jednotlivých částí svatyně a jejího vybavení používej uvedené grafické znázornění.

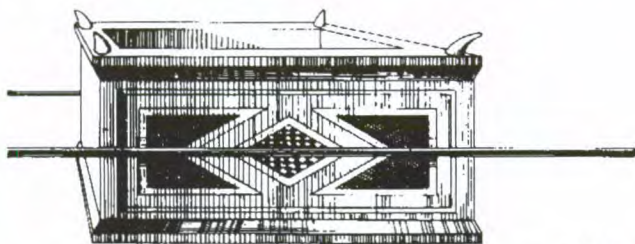
PŮDORYS STANU SETKÁVÁNÍ

Svatyně byla umístěna doprostřed nádvoří vytvořeného zástěnami z jemně tkaného plátna v délce 137 m (A). Tyto zástěny byly zavěšeny

na bronzových sloupech. Vzdálenost mezi jednotlivými sloupy byla 2,3 m. Jediný vchod byl z východní strany. Byl 9 m široký (Ex 27,9 – 18; 38,9 – 20).

Když Izraelec vešel dovnitř, přinesl svou oběť na oltáři pro zápalné oběti (1). Tento oltář byl potažen bronzem; i on, stejně jako ostatní vybavení příbytku, se dal přenášet (Ex 27,1 – 8; 38,1 – 7). V tomto nádvoří pak ještě stála bronzová nádrž (2), určená kněžím k omývání (Ex 30,17 – 21; 38,8; 40,30). Zmíněné nádvoří spolu se svým vybavením (většinou bronzovým) znázorňovalo soud nad hříchem. Oběti zde přinášené byly vyzkoušeny nebo stráveny ohněm.

OLTÁŘ PRO ZÁPALNÉ OBĚTI (1)

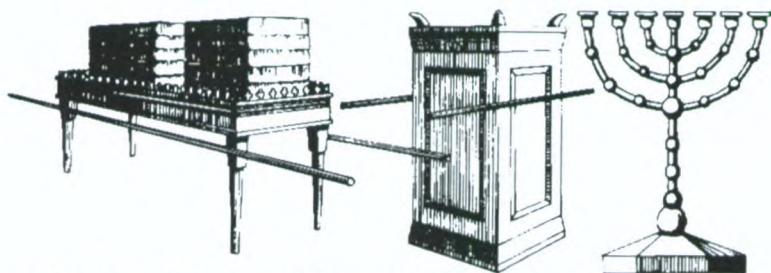
BRONZOVÁ NÁDRŽ (2)

V západní části nádvoří se nacházel vlastní příbytek (B). Byl 13,7 m dlouhý a 4,6 m široký. Byl rozdělen na dvě části: svatyni (C) a velesvatyni (D). Rozměry svatyně byly 9,1 m krát 4,6 m; velesvatyně byl čtverec o straně 4,6 m. Do svatyně vedl pouze jediný vchod, umístěný na východní straně. Vstupovat sem mohli pouze kněží. Za oponou byla velesvatyně. Do tohoto místa vstupoval jedině velekněz, a to pouze jednou za rok – v Den smíření.

U severní strany svatyně stál stůl pro předkladné chleby (3), u jižní zlatý svícen (4). Před oponou, která oddělovala svatyni od velesvatyně,

stál kadidlový oltář (5). Všechny tyto předměty byly potaženy zlatem, sedmiramenný svícen byl celý z tepaného zlata.

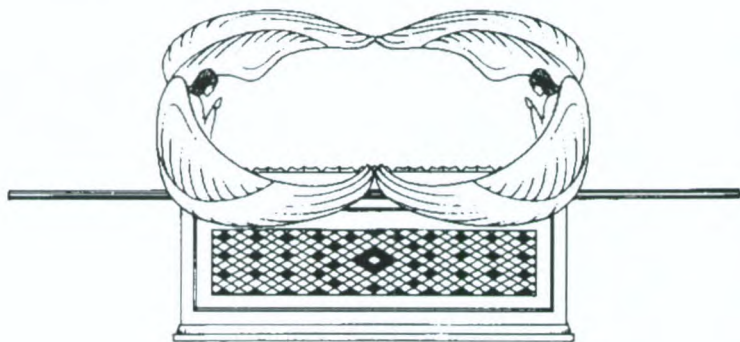
KADIDLOVÝ OLTÁŘ (5)

STŮL PRO PŘEDKLADNÉ CHLEBY (3)

SVÍCEN (4)

Velesvatyně obsahovala ty nejposvátnější předměty bohoslužebné praxe Izraele. Stála zde schrána svědectví (6), uvnitř i zvnějšku obložena čistým zlatem. Podle Ex 25,10 – 22 a 37,1 – 9 byla 1,1 m dlouhá, 0,84 m široká a 0,84 m vysoká. Schrána byla přikryta příkrovem (Kraličtí překládají slovem slitovnice, anglické překlady zde většinou mají trůn milosti, trůn milosrdenství – pozn. překl.)

SCHRÁNA SVĚDECTVÍ (6)

Příkrov zastíraly svými křídly dvě okřídlené bytosti vytepané ze zlata – cherubi –, symbol Boží přítomnosti. Na rozdíl od ostatních

národů, které si znázorňovaly svá božstva pomocí model, v Izraeli se nepoužívalo žádného předmětu pro zobrazení Hospodina. Nicméně právě příkrov (slitovnice) byl místem, kde se Bůh setkával s člověkem (Ex 30,6) a odkud k němu mluvil (Ex 25,22; Nu 7,89). Na příkrov velekněz v Den smíření stříkal krev z oběti za hřích – svůj i celého Izraele (Lv 16,14 – 16).

Do schrány byly vloženy kamenné desky s Desaterem (Ex 25,21; 31,18; Dt 10,3 – 5). Později byla do schrány uložena i Áronova hůl a nádobka s manou (Ex 16,32 – 34; Nu 17,1 – 11). Svatyně a její vybavení měly zobrazovat Ježíše Krista a jeho dílo. Například každý jednotlivý předmět ze všech sedmi patřících k vybavení svatyně (počítaje příkrov jako samostatnou část) znázorňuje specifickou duchovní pravdu.

8. Do půdorysu stanu setkávání (svatyně) vepiš pod jednotlivá čísla názvy příslušných předmětů patřících k jeho vybavení.

9. Přiřaď jednotlivé předměty patřící k vybavení svatyně (pravý sloupec), k duchovní pravdě, kterou podle tebe daný předmět znázorňuje (levý sloupec).

a Chvála, modlitba a vůně Kristova dokonalého života	1) Oltář pro oběti zápalné
b Bůh bydlící uprostřed svého lidu	2) Bronzová nádrž k omývání
c Kříž Kristův a soud nad hříchem	3) Stůl pro předkladné chleby
d Společenství s Ježíšem, chlebem života	4) Svícen
e Očištění a odpuštění hříchů	5) Kadidlový oltář
f Milosrdenství a milost (slitování) udělené pro prolitou krev	6) Schrána svědectví
g Kristus, světlo světa.	7) Příkrov (slitovnice)

Samozřejmě toto zdaleka nejsou všechny duchovní pravdy, jež tyto předměty znázorňují. Ve skutečnosti je jich mnohem víc.

Kněžství (kněžský řád); přečti si Ex 28 – 29; Lv 8 – 10

Úkol 4. *Uved' různé způsoby, kterými kněžský řád ukazuje, jak by měli věřící sloužit svému Bohu.*

Boží záměr, aby se z Izraele stal svatý národ, si vyžádal bohoslužebný řád. Bůh proto vyvolil Árona, Mojžíšova bratra, aby zastával službu velekněze. Pomáhat mu měli jeho synové Nádab, Abíhú, Eleazar a Ítamar.

Před vytvořením tohoto kněžského řádu to byla vždy hlava domu (patriarcha, praotec), kdo zastupoval svou rodinu při bohoslužbě. V dřívějších dobách se Písmo zmiňuje pouze o jednom knězi, a tím je tajemný Malkisedek z Gn 14,18. Od doby prvního slavení hodu beránka, tehdy ještě stále v Egyptě, všechno prvorozené mezi Izraelci patřilo Hospodinu (Ex 13,1 – 2). Modloslužba, které se lid dopustil na poušti, když si udělal zlatého býčka, zavedla příčinu k tomu, že si Bůh vybral Léviince (mužské příslušníky pokolení Léviho) namísto všech prvorozených mezi Izraelci, „všech, kteří otvírají lůno“ (Nu 3,5 – 13; 8,17).

Kněží přinášeli oběti a vedli i lid při přinášení oběti za hřích (Ex 28,1 – 43; Lv 16,1 – 34). Pomáhali rozpoznat Boží vůli pro jeho lid (Nu 27,21; Dt 33,8). Mezi jejich úkoly patřilo také přenášení svatyně a dohled nad ní, k čemuž jim jako pomoc byli přiděleni lévijci. Jako strážci Zákona byli kněží rovněž i učitelé lidu.

Od kněží se vyžadoval svatý život (Lv 21,1 – 22,10). Byla pro ně určena zvláštní roucha (Ex 28,40 – 43; 39,27 – 29); totéž platilo o veleknězi (Ex 28,4 – 39). I uvádění kněží a velekněze v úřad probíhalo podle přesně stanoveného řádu (Ex 29, 1 – 37; 40,12 – 15; Lv 8,1 – 36). Pokud k tomu budeš mít příležitost, stoj za to se zmíněnými věcmi zabývat podrobněji. Nyní se však podíváme, jak tyto věci souvisejí s naším křesťanským životem.

I my jsme byli povoláni sloužit Bohu. 1Pt 2,5 – 9 prohlašuje, že novozákonní věřící jsou určitým způsobem podobní starozákonním kněžím. I oni totiž mají žít život oddělený od tohoto světa. Je toho opravdu mnoho, čemu se můžeme naučit ohledně služby Bohu ze starozákonního kněžského řádu.

10. Porovnej 1Pt 2,5 – 9 se starozákonními místy, kde se hovoří o kněžství (viz tento oddíl). Ve svém sešitě uveď dva způsoby, kterými kněžský řád ukazuje, jak by měli dnešní věřící sloužit Bohu.

Oběti (obětní řády); přečti si Lv 1 – 7

Úkol 5. *Přiřad' pojmenování jednotlivých obětí k příslušnému významu.*

Praxe přinášení obětí Bohu nevznikla teprve u hory Sínaje. Přinášení obětí Bohu bylo už i před tím nepochybně zcela běžným jevem. Biblické zprávy o Kainovi, Ábelovi a Noem to potvrzují. Vzpomeň si, že i Mojžíš se zmiňoval o obětování, když hovořil s faraónem (Ex 5,1 až 3; 18,12; 24,5). Avšak obětní řády ustanovené u Sínaje se měly stát přesnými pokyny pro bohoslužebnou praxi.

Celkem bylo pět druhů obětí, a tedy i pět obětních řádů. Při čtyřech z nich byla prolévána krev. Do této skupiny patřily: 1) oběť za hřích, 2) oběť za vinu, 3) oběť zápalná a 4) hod oběti pokojné. Při pátém druhu oběti se jednalo o nekrvavou oběť – tzv. oběť přídavnou – připravovanou z určitých plodin a potravin. U ostatních druhů se obětovalo zvíře; muselo však být ze zvířat čistých a krotkých, jako byly například ovce, kozy a skot. Velmi chudým Izraelcům bylo dovoleno obětovat hrdličky nebo holoubata.

Všeobecná pravidla pro přinášení krvavých obětí byla následovná:

1. Izraelec přivedl obětované zvíře ke vchodu do stanu setkávání.
2. Vložil své ruce na hlavu oběti, vydávaje tak svědectví, že tato oběť je obětována namísto něho.
3. Obětní zvíře bylo zabito.
4. Krví byl ve většině případů pokropen dokola oltář.
5. Celá oběť nebo její část v závislosti na druhu oběti byla spálena.

Tyto oběti souvisely s lidskými potřebami a jednáním. V následující tabulce je uvedeno, jaký byl účel a význam jednotlivých obětí. Nalezneš v ní i příslušné biblické odkazy.

STANY, CHRÁMY A PALÁCE

Oběť	Účel	Biblické odkazy
za hřích	Očistit od hříchu (prohřešení), kterého se člověk dopustil neúmyslně.	Lv 4,1 – 35; 6,24 – 30
za vinu	Očistit od hříchu, kterého se člověk dopustil vůči Hospodinu nebo svému bližnímu z nevědomosti či nedbalosti	Lv 5,14 – 6,7; 7,1 – 7
zápalná	Vyjádřit posvěcení	Lv 1,3 – 17; 6,8 – 13
hod oběti pokojné	Vyjádřit vděčnost, zavázat se slibem nebo obětovat dobrovolnou oběť; obnovit a utužit své společenství s Bohem	Lv 3,1 – 17; 7,11 až 34; 19,5 – 8; 22,21 až 25
přídavná	Vyjádřit pomocí přinášeného výtěžku vlastní práce připravenost ke službě Hospodinu	Lv 2,1 – 16; 6,14 – 23

Pečlivě si prostuduj následující grafické znázornění. Všimni si, že pořadí, jak je uvedl Bůh v Lv, začínalo obětí zápalnou (představující vydání, podřízení) a hodem obětí pokojné (představujícím společenství) – tedy oběťmi dobrovolnými. Naopak pořadí, ve kterém člověk přistupoval k Bohu, začínalo obětí za hřích a vinu – tedy těmi povinnými a nařízenými.

Každá z uvedených obětí znázorňuje určitou pravdu týkající se našeho Vykupitele Ježíše Krista. Dobrovolné oběti ukazují na jeho osobu, charakter a poslušnost; povinné oběti na nutnost oběti, kterou musel Ježíš přinést za naše hříchy. Jednotlivé oběti jsou zároveň i vyjádřením různých stránek našeho uctívání Boha. Kupříkladu zápalné oběti byly libou vůní pro Hospodina (Lv 1,9). Podobným způsobem se Bohu líbí, když se mu i my zcela vydáme (srov. Ř 12,1).

11. Vepsáním číselného označení do vymezeného prostoru před písmeny přiřaď jednotlivé druhy obětí (pravý sloupec) k příslušnému popisu jejich účelu (levý sloupec).

a Služba nabízená Bohu	1) Oběť za hřích
b Neúmyslné prohřešení	2) Oběť za vinu
c Prohřešení vůči Bohu nebo člověku z nevědomosti či nedbalosti	3) Oběť zápalná
d Posvěcení	4) Hod oběti pokojné
e Díkučinění	5) Oběť přídavná
f Složení slibu	

- g Svobodný projev
- h Nekrvavá oběť
- i Výtěžek lidské práce

Kalendář svátků a slavností; Přečti si Lv 16; 23 – 25

Úkol 6. *Rozpoznej tvrzení, která popisují squvislost mezi jednotlivými výročními slavnostmi a zkušeností člověka i jeho vztahem k Bohu.*

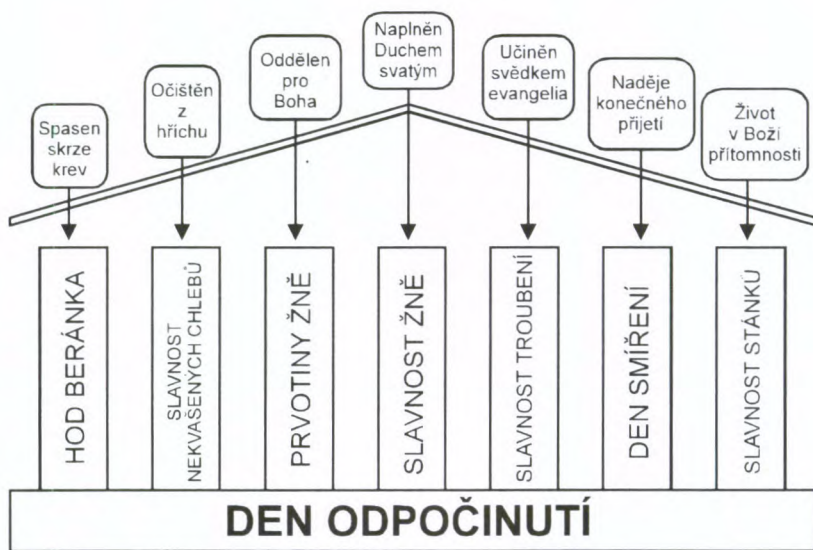
Bůh svému lidu neustále připomínal, že jsou jeho zvláštním lidem, povoláním žít život oddělený od hříchu a v obecenství s Hospodinem, svým Bohem. Jedním z prostředků, které k tomu používal, bylo pět právě uvedených druhů obětí. Ty jakoby člověku říkaly: *Vstup do správného vztahu s Bohem.* Dalším takovým prostředkem byly svátky a výroční slavnosti. Ty jakoby člověka vybízely: *Vnes do svého života řád, aby sis zmíněný vztah zachoval.*

Věrné zachovávání těchto svátků a slavností bylo součástí závazku, který na sebe lid přijal spolu se smlouvou Hospodinovou (Ex 20 – 24). Slavilo se sedm svátků během tří výročních slavností. Jednalo se o tak důležitou věc, že každý, kdo byl mužského pohlaví, se jich musel účastnit (Ex 23,14 – 17).

Následující grafické znázornění uvádí zmíněné svátky. Zároveň ukazuje, že na každý z nich lze hledět i jako na obrazné vyjádření zkušenosti dnešních věřících.

Můžeme si povšimnout následujícího:

1. Základem veškerého zakoušení Boha je den odpočínutí (Lv 23,1 až 3). Z Žd 4 se dovídáme, že věřící může prožívat toto odpočínutí – může do něj vejít – vírou.
2. Zmíněných sedm svátků se vztahuje k sedmi zkušenostem, které můžeme prožívat při našem chození v Duchu svatém: spasení, očistění, oddělení neboli posvěcení, naplnění, inspirovanost k mluvení, (adoptivní) přijetí a známost Boží přítomnosti.

12. Přiřaď jednotlivé slavnosti (pravý sloupec) k popisu jejich významu pro dnešní věřící (levý sloupec).

a Život v Boží přítomnosti	1) Hod beránka
b Přijetí do Boží rodiny	2) Slavnost nekvašených chleebů
c Očištění z hříchu	3) Prvotiny žně (úrod)
d Zasvěcení Bohu	4) Slavnost žně (letnice)
e Předpovězení evangelia	5) Slavnost (den) troubení
f Spasení skrze Kristovu krev	6) Den smíření
g Prožitek plnosti Ducha	7) Slavnost stáneků

Sčítání lidu a řád pro táboření; přečti si Nu 1 – 10

Úkol 7. Vyber tvrzení, které uvádí duchovní princip znázorněný řádem pro táboření.

Knihy Numeri ukazuje, že Bůh je Bohem pořádku, je původcem řádu. Své pozeňání udílí lidu, který tvoří jednotu a řád. Hospodin přikázal Mojžíšovi a Áronovi, aby provedli sčítání lidu. Dal jim rovněž přesné instrukce, jak si při tom mají počínat. Pokolení byla tedy sečtena a seřazena (Nu 1 – 2). Byli vybráni velitelé, kněží a lévijci a byla jim přidělena příslušná zodpovědnost.

Na následujícím grafickém znázornění je uveden řád pro táboření lidu Božího. Je z něj vidět, že si jej Hospodin shromáždil kolem sebe. Všech dvanáct pokolení tak strážilo svatyni, každé na určeném místě. Lévióvcí, kteří sestávali z Geršónovců, Meraríovců a Kehatovců, tábořili hned vedle nádvoří stanu setkávání. Mojžíš, Áron a jeho synové strážili vchod do příbytku, který byl zároveň i jedinou cestou do svatyně a Boží přítomnosti.

Někteří z těch, kdo se tímto předmětem zabývali podrobněji, jsou přesvědčeni, že obvod takto uspořádaného tábora činil asi devatenáct kilometrů. Jaký pohled musel izraelský tábor skýtat! Téměř tři miliony lidí dokonale seřazených, uprostřed svatyně a nad ní oblak Boží slávy, v noci vypadající jako ohnivá zář (Nu 9,15 – 23).

13. Rozmístění izraelských pokolení kolem svatyně poukazuje na skutečnost, že

- a) všichni, kdo patří k lidu Božímu, mají stejné postavení i zodpovědnost.
- b) to byl Bůh, kdo se postaral o řád a pořádek uprostřed svého lidu.
- c) to byla myšlenka izraelských vůdců takto uspořádat lid.
- d) někteří jedinci nejsou zahrnuti do Božího řádu.

ROZMÍSTĚNÍ IZRAELSKÝCH KMENŮ PŘI TÁBOŘENÍ

		(Sever)		
BENJAMÍN	DAN	AŠERI	NEFTALÍ	JUDA
		Merariovci		
(Západ)		Svatyně s nádvořím	MOJŽÍS ÁRON	(Východ)
MANASES	Geršónovci	Kehatovci		ISACHAR
EFRAJIM	GÁD	ŠIMEÓN	RÚBEN	ZABULÓN
		(Jih)		

BOŽÍ LID POCHYBUJE, A PROTO BLOUDÍ V POUŠTI

Úkol 8. Urči tvrzení, která popisují pochybování lidu a jeho následné bloudění v poušti i duchovní lekce, které z toho plynou.

Po roce příprav u Sínaje se Izraelci vydali na další pouť a po jedenácti dnech dorazili do Kádeše na poušti Páranské. Rovněž za pochodu dodržovali stanovený řád; i při svém putování tedy tvořili uspořádaný celek. Tehdy si však lid začal stěžovat na těžkosti a nadto se začal bouřit (Nu 11,1 – 35). Dokonce i v Mojžíšově rodině došlo k případu reptání a pomlouvání, kdy mu bylo mj. upíráno jeho jedinečné postavení (Nu 12,1 – 16). Pochybování a nevěra lidu nesla s sebou vážné následky.

14. Vrať se k mapě uvedené na začátku této lekce. Nyní zakroužkuj písmeno před každým PRAVDIVÝM tvrzením.

a Kádeš (Kádeš-barnea) se nalézá blíže Sínaji než Refidimu.

b Poušť Páran se rozkládá jižně od pouště Šíru.

c Jak Kádeš, tak poušť Páran leží na východ od Egypta.

Lid je pozdržen nedostatkem víry

Z pouště Páranu vyslal Mojžíš do Kenaanu dvanáct zvěděů. Všechny dvanáct přineslo zprávu, že země je úrodná a že v ní bydlí silný lid. Nato deset z nich prohlásilo, že Izrael není s to tuto zemi obsadit. Tím podnítli touhu lidu vrátit se do Egypta. Pouze Jozue a Káleb byli přesvědčeni, že je možné nad kenaanským lidem zvítězit. Lid jim však neuvěřil a záhy se z něj stal dav chystající se ukamenovat své vůdce.

Bůh zamýšlel soudit tento lid tak, že jej zahubí. Avšak Mojžíš, stejně jako kdysi v případě zlatého býčka, se i nyní postavil a za lid přimlouval. Mojžíš dosáhl odpuštění pro Izraele. Nevěřící zvědové zemřeli zasaženi morovou ranou a všem Izraelcům starším dvaceti let (vyjma Jozua a Káleba) bylo sděleno, že do zaslíbené země nevstoupí. Lid činil pokání, avšak zanedlouho opět jednal svévolně, když se snažil i přes Mojžíšův zákaz do země vstoupit. Byl však Amálekovci a Kenaanci poražen (Nu 14,1 – 45).

15. Žd 3,16 – 4,7 hovoří o selhání víry Izraele na poušti Páranu. V čem je tato událost varováním i pro nás?

- a) Nesmíme pochybovat o Božím slově. Máme mít víru v slovo Boží a podle ní i jednat.
- b) Než Boha uposlechneme, měli bychom vždy čekat, až nám Bůh dá nějaké nadpřirozené znamení.
- c) Pokud nějakí lidé pochybují o Božím slově, měli bychom počkat, až u nich tyto pochybnosti pomínou, a teprve pak Boha uposlechnout.

Zatímco je lid pozdržen, dále se učí

Numeri se v hebrejské Bibli nazývá *Na poušti*. Poté, co Izraelci odmítli vejít do Kenaanu, putovali po poušti dalších devětatřicet let (Dt 2,14), dokud nevymřela *celá jedna generace* (Nu 15,1 – 20,13). Uskutečnění Božího záměru s jeho lidem se tím oddálilo, avšak Bůh zůstal věrný. Každý den jim dával pokrm; nadále je vedl sloupem oblakovým a ohnivým a přijímal jejich oběti a bohoslužbu ve svatyni.

V Nu 16,1 – 50 čteme o veliké vzpouře Kórachově, Dátanově a Abíramově proti Mojžíšovi. Následkem této vzpoury zahynuli jak uvedení mužové, tak i jejich rodiny, a spolu s nimi dalších sedmnáct

tisíc čtyři sta Izraelců. Hospodin pak znovu potvrdil vyvolení Áronovo pro velekněžskou službu: způsobil, že Áronova hůl vynučela (Nu 17).

Nu 15 – 22,1 se zmiňuje o mnoha dalších událostech. Událost s jedovatými (ohnivými) hady (Nu 21,6 – 9) prokázala, že lid opravdu potřebuje víru. Každý, kdo se podíval na bronzového hada, kterého Mojžíš zhotovil a připevnil na žerď, byl zachráněn (spasen).

Z uvedených kapitol se můžeme naučit mnoha dalším lekcím. Bůh je dobrý a rád odpouští. I když my často chybujeme a mineme se pak s dokonalou vůlí Boží, on nás i nadále vede. Avšak jak obrovská cena se platí za pochybování! Stejně jako Izraelci, i my můžeme dovolit našim obavám a strachu, aby nám zabránily radovat se z plnosti toho, co Bůh s námi zamýšlí. I my si tváří v tvář našim problémům můžeme připadat nepatrní jako kobyly (Nu 13,33). Když srovnáváme naše problémy s naší vlastní silou a zapomínáme na Boha, naše putování – stejně jako to jejich – se proměňuje v zoufalství.

16. Zakroužkuj písmeno před tvrzením, které nejlépe vystihuje léta bloudění v poušti.

- Protože Izraelci neměli víru, Bůh je ponechal, aby osamoceni bloudili v poušti.
- Ačkoli lid o svém Bohu pochyboval, Boží přítomnost je po celá ta léta pobytu na poušti neopustila.
- Nezáleží na tom, že lid o svém Bohu pochyboval, poněvadž Boží přítomnost je i tak neopustila.

BOŽÍ LID PŘIJÍMÁ KONEČNÉ POKYNY

Přečti si Nu 35; Dt 1, 7, 11 – 12, 27 – 28, 30, 34

Úkol 9. *Vyber tvrzení, které je shrnutím konečných pokynů udělených Mojžíšovi, jak nám je uvádí kniha Deuteronomium.*

Po čtyřiceti letech putování pouští se Izrael utábořil v Moábských pustinách, východně od Mrtvého (Solného) moře. V Nu 33,50 – 36,13 a v celém Deuteronomiu jsou zaznamenány poslední instrukce, které obdržel Izrael před vstupem do Kenaanu.

Mojžíš vyhlásil lidu své závěrečné poselství přibližně měsíc před překročením Jordánu. S největší pravděpodobností svá závěrečná

slova promlouval nahlas před celým lidem; vyžádalo si to asi sedm dní. Jeho posluchačstvo už tvořila nová generace Izraelců – nikomu z nich ještě nebylo šedesát. Mojžíšovo poselství zabírá celé Deuteronomium – s výjimkou závěrečné kapitoly, kterou už pravděpodobně sepsal Jozue. Knihu lze rozdělit do tří základních oddílů:

1. Dt 1 – 4: Přehled Božího zjevení svěřeného Izraeli
2. Dt 5 – 26: Vybízení lidu, aby dovolili lásce motivovat je k zachování Zákona
3. Dt 27 – 33: Varování a prococtví související se vstupem do Kenaanu

Zdá se, že Mojžíšova slova obsažená v Dt 6,5 shrnují význam toho, čemu jsme se doposud naučili. Uvádí se zde klíč k našemu vztahu s Bohem: „Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou.“ Můžeme tedy vidět, že klíčem k víře a opravdové službě živému a pravému Bohu je láska. Láska znamená vydání a oddanost. Znamená život naprostého zasvěcení. Láska vyžaduje celé srdce i celou duši. Poněvadž právě tímto způsobem nás miluje Bůh, i my jej můžeme takto milovat (srov. IJ 4,19). Dobře si povšimni i Dt 28,1 – 14. Je to pozoruhodné prohlášení o tom, čím *by se Izrael mohl stát*, kdyby poslouchal Hospodina, svého Boha.

„Miluj Hospodina, svého Boha.“

Ježíš citoval Deuteronomium častěji než kteroukoli jinou starozákonní knihu a totéž platí i o novozákonních pisatelích. Porovnej Mt 4,1 – 11 a L 4,1 – 13 s Dt 8,3; 6,13. 16; 10,20. Všimni si, jak Ježíš při svém konfliktu s ďáblem použil citací právě z této knihy.

17. Zakroužkuj písmeno před tvrzením, které nejuvěstižněji shrnuje obsah Deuteronomia. Kniha obsahuje

- a) několik Mojžíšových projevů o různých údobích izraelských dějin.
- b) řády týkající se kněžství – velekněze, kněžských rouch a způsobu uvádění v úřad.
- c) přehled Božího jednání s Izraelem, připomenutí Božích zákonů a pokyny týkající se života v zaslíbené zemi.

Doposud jsme byli svědky toho, jak se postupně vyvíjela víra a bohoslužebná praxe u lidu Božího, poté co byli vysvobozeni z egyptské poroby. Ke konci Deuteronomia nacházíme Mojžíše, toho mocného vůdce Izraele, již jako starce pokročilého věku – bylo mu tehdy sto dvacet let. Dt 32 uvádí píseň, kterou Mojžíš zpíval svému lidu. Jeho neposlušnost v Kádeši (Nu 20,10) způsobila, že ani on do zaslíbené země nevešel. Bůh jej však vyvedl na horu Nebó, odkud mu ukázal celou zemi. Tam také Mojžíš zemřel. Tento muž nejenže vedl Izraele po celých čtyřicet let, nýbrž je mu připisována i čtvrtina obsahu knihy, kterou dnes nazýváme Starý zákon.

osobní test

1. Přiřaď jednotlivé druhy zákonů, které dal Bůh Izraeli (pravý sloupec), k příslušnému popisu (levý sloupec).

a Pravidla a nařízení určená celému národu	1) Mravní zákony
b Desatero Božích přikázání	2) Občanské zákony
c Pravidla bohoslužebné praxe	3) Bohoslužebný řád
d Zákony týkající se početí, mateřství a narození dítěte	

2. Níže jsou uvedena tři tvrzení týkající se kněžství a jeho významu. Zakroužkuj písmeno před každým PRAVDIVÝM tvrzením.

- a Kterýkoli kněz mohl vejít do velesvatyně.
 b Bůh ustanovil řád kněží, poněvadž si přál, aby mu lid sloužil ukázněně a spořádaně.
 c Lévioci byli povoláni ke kněžské službě ještě před tím, než Izrael došel k hoře Sínaji.

3. Ustanovené oběti byly dvojího druhu: povinné a dobrovolné. Do vyznačeného prostoru vepiš vždy 1) nebo 2) – podle toho, o jaký druh oběti se jedná.

a Oběť za hřích a oběť za vinu	1) Dobrovolné oběti
b Znázorňovala oběť Ježíše Krista	2) Povinné oběti
c Tímto druhem začínalo lidské pořadí přinášených obětí	
d Hod oběti pokojné, přídavná a zápalná oběť	
e Tímto druhem začínalo Boží pořadí pro přinášení obětí	
f Znázorňovaly charakter Ježíše Krista	
g Souvisely se službou	
h Souvisely se soudem nad hříchem	

4. Podle Žd 4 do Božího odpočínutí vcházejí ti, kdo

- a) věří tomu, co Bůh řekl.
- b) se neživí vlastní prací.
- c) zachovávají všechna starozákonní ustanovení.

5. Na poušti Páranu se Izraelci vzbouřili a odmítli vejít do kenaanské země, poněvadž

- a) ještě nebyli připraveni tam jít.
- b) je opustila Boží přítomnost.
- c) neuvěřili Bohu.
- d) všichni zvědové přinesli špatné zprávy.

6. Z následujícího seznamu vyber pět hlavních způsobů, jak Bůh vnesl řád mezi svůj lid.

- a) Mravní zákony
- b) Kněžství
- c) Hod beránka
- d) Stan setkávání (svatyně)
- e) Oběti
- f) Zápalné oběti
- g) Velesvatyně
- h) Rozmístění kmenů při táboření
- i) Bronzový oltář
- j) Svátky a výroční slavnosti

7. Zakroužkuj písmeno před každým PRAVDIVÝM tvrzením.

- a** Abraham se stal spravedlivým před Bohem zachováváním Zákona.
- b** Bůh uzavřel s Abrahamem smlouvu dávno před tím, než vydal Izraeli Zákon.
- c** Ačkoli dnešní věřící nezachovávají bohoslužebný řád, přesto z něj těží mnohé duchovní pravdy týkající se uctívání a služby Bohu vůbec.
- d** Uspořádání izraelského tábora znázorňuje způsob, jak má podle Božích představ člověk k Bohu přistupovat.
- e** K prvnímu případu obětování Bohu došlo u hory Sínaje, když Mojžíš přinesl Bohu své oběti.

8. Přiřaď jednotlivé pravdy týkající se dnešních věřících (levý sloupec) k jejich vhodnému znázornění (pravý sloupec).

a	Církev potřebuje pevný řád a organizaci.	1) Kněžský řád
b	Věřící musí žít svatý, od hříchu oddělený život.	2) Svatyně
c	Pouze skrze Ježíše Krista můžeme vejít do Boží přítomnosti.	3) Izraelský tábor
d	Oběť Ježíše Krista je nutná k odstranění hříchu.	4) Oběti
e	Základem veškeré zkušenosti věřícího je jeho víra v Boha.	5) Svátky a slavnosti

9. Pomocí číslic 1–8 uspořádej chronologicky (podle časové posloupnosti) následující události:

- a Jákob se svými jedenácti syny sestoupil za Josefem do Egypta a zůstal tam až do své smrti.
- b U Sínaje Izraelci obdrželi Zákon.
- c Adam s Evou neuposlechli Boha a byli za to vyhnáni ze zahrady v Edenu.
- d Izraelci bloudili čtyřicet let v poušti.
- e Mojžíš vyvedl Izraele s Egypta.
- f Noe byl spolu se svou rodinou zachráněn před vodami potopy.
- g Bůh zmařil úmysl lidí postavit věž v Babelu.
- h Abram (Abraham) vyšel z Kaldejského Uru a zamířil do Kenuanu.

Než začneš se studiem 5. lekce, nezapomeň si vypracovat Studijní zprávu za 1. část. Otázkový list pak odešli svému instruktovi ICI.

odpovědi na studijní otázky

9. a 5) Kadidlový oltář.

b 6) Schrána svědectví.

c 1) Oltář pro oběti zápalné.

d 3) Stůl pro předkladné chleby.

e 2) Bronzová nádrž k omývání.

f 7) Příkrov (slitovnice).

g 4) Svícen.

1. a Pravdivé.

b Nepravdivé.

c Nepravdivé.

d Pravdivé.

10. Tvoje odpověď. Jsou to: 1) potřeba svatosti a vydání – znázorňovaná řádem kněžské svatosti (Lv 21,1 – 22,10), 2) důležitost přijatelné bohoslužby – znázorňovaná obětním řádem (viz např. Ex 28,36 – 38).

2. Tvoje odpověď. Navrhovaná odpověď: aby tím bylo poukázáno na skutečnost, že smlouva mezi Hospodinem a jeho lidem se zakládala na zástupné smrti, v tomto případě smrti obětovaným zvířat.

11. a 5) Oběť přídavná.

b 1) Oběť za hřích.

c 2) Oběť za vinu.

d 3) Oběť zápalná.

e 4) Hod oběti pokojné.

f 4) Hod oběti pokojné.

g 4) Hod oběti pokojné.

h 5) Oběť přídavná.

i 5) Oběť přídavná.

3. a 2) Příkázání 5.

b 3) Příkázání 6, 7, 9.

c 1) Příkázání 1 – 4.

d 4) Příkázání 8, 10.

12. a) 7) Slavnost(i) stánků.
b) 6) Den smíření.
c) 2) Slavnost nekvašených chlebů.
d) 3) Prvotiny žně (úrod).
e) 5) Slavnost (den) troubení.
f) 1) Hod beránka.
g) 4) Slavnost žně (slavnost týdnů, letnice).
4. Ve své odpovědi bys měl uvést alespoň jeden způsob, jak můžeš tato přikázání aplikovat ve svém životě.
13. b) to byl Bůh, kdo se postaral o řád a pořádek uprostřed svého lidu.
5. b) Zákon nám pomáhá uvědomit si náš hříšný stav a ukazuje nám na naši potřebu Boží spravedlnosti.
14. a) Nepravdivé.
b) Pravdivé.
c) Pravdivé.
6. b) bylo sečtení a seřazení jednotlivých pokolení.
15. a) Nesmíme pochybovat o Božím slově. Máme mít víru v slovo Boží a podle ní i jednat.
7. Tvoje odpověď. Já bych odpověděl následovně: Svatyně se musela dát přenášet, poněvadž Bůh chtěl bydlet uprostřed svého lidu po celou dobu jejich putování.
16. b) Ačkoli lid o svém Bohu pochyboval, Boží přítomnost je po celá ta léta pobytu na poušti neopustila.
8. Viz oddíl o svatyni a jejím vybavení.
17. c) přehled Božího jednání s Izraelem, připomenutí Božích zákonů a pokyny týkající se života v zaslíbené zemi.

poznámky

Část 2

Život v zaslíbené zemi

